

JAARVERSLAG over 1 november 2017 tot en met 31 oktober 2018 van HET PUTTENS HISTORISCH GENOOTSCHAP

Verslag december gebruikt.

Voor u ligt het jaarverslag van het Puttens Historisch Genootschap (PHG). In dit verslag zijn niet de verslagen van Historisch Museum “De Tien Malen” en Museumboerderij “Mariahoeve” opgenomen. Als afzonderlijke stichtingen onder het PHG publiceren zij een eigen jaarverslag dat u eveneens in dit nummer van “De Graver” vindt.

De Stichting Puttens Historisch Genootschap (PHG) fungeert als koepel voor allerlei activiteiten op cultuurhistorisch gebied in Putten. Het PHG werkt vanuit de volgende statutaire doelstellingen:

- Het bijdragen tot het vergroten, behouden en uitdragen van de kennis van de geschiedenis van Putten.
- Het bijdragen tot het behoud van het karakter van Putten.

Deze doelen worden operationeel door de twee ingestelde musea, te weten het Historisch Museum “De Tien Malen” en Museumboerderij “Mariahoeve” en een aantal werkgroepen. Al het werk van de PHG wordt mogelijk gemaakt door vele vrijwilligers en door de financiële bijdrage van de deelnemers en sponsors. Wat er bereikt is in dit verslagjaar hebben we met elkaar bereikt. Daarvoor dank.

BESTUURSSAMENSTELLING

Binnen het bestuur van de Stichting Puttens Historisch Genootschap zijn de Stichting Historisch Centrum “De Tien Malen” en de Stichting Museumboerderij Kiefveldersteeg vertegenwoordigd door hun voorzitter. Zodoende bestaat het bestuur van het PHG uit:

G.C.J.M. Hollanders	Voorzitter
C.P. Kleingeld	Secretaris
J. van Oostende	Penningmeester
J.N. van den Hoorn	2 ^o voorzitter
P. Vink	Voorzitter Stichting Historisch Centrum “De Tien Malen”
St. van Hell	Voorzitter Stichting Museumboerderij Kiefveldersteeg
H. v.d. Zwaag	Public Relations

Voorzitter, secretaris en penningmeester vormen het dagelijks bestuur.

BESTUURSVERGADERINGEN

In de bestuursvergaderingen worden zowel de zaken betreffende het PHG, de werkgroepen besproken, als die van de beide musea in het algemeen. Het bestuur is 11 keer in vergadering bijeen geweest.

Specifieke aangelegenheden betreffende Museumboerderij ‘Mariahoeve’ en het Historisch Museum “De Tien Malen” worden door de besturen van de betrokken stichtingen behandeld. Daarvan worden afzonderlijke jaarverslagen gemaakt.

VERGADERPUNTEN VAN HET PHG-BESTUUR

De belangrijkste onderwerpen die de aandacht van het PHG-bestuur vroegen waren:

- **Privacy**
De op 25 mei 2018 ingegane nieuwe privacywetgeving heeft veel aandacht gevraagd. Het bestuur heeft een privacy beleid vastgesteld en een Privacy Statement opgesteld. Dit laatste is op de website van het PHG gepubliceerd.

- **De voor- en najaarsbijeenkomst**
Het bezoek aan deze bijeenkomsten loopt terug. Besloten is om voortaan alleen een najaarsbijeenkomst te houden. Op deze bijeenkomst wordt dan geen aandacht gegeven aan jaarverslagen en nadere specifieke interne PHG-aangelegenheden. (Uitzonderingen daargelaten). De eventuele benoeming van ereleden of leden van verdienste zal plaatsvinden in bijzondere bijeenkomsten van de vrijwilligers die bij de nieuw te benoemen leden betrokken zijn. Voor de werkgroepen wordt hierbij gedacht aan “De Tien Malen”.
- **Vrijwilligersbeleid**
Eerder is al een zogenaamde vrijwilligersovereenkomst opgesteld. In enkele gevallen vraagt de gemeente om deze overeenkomst. Nieuwe PHG-vrijwilligers worden gevraagd de overeenkomst te ondertekenen. Een inhaalslag moet nog gemaakt worden voor de groep al aanwezige vrijwilligers. Deze inhaalslag is ook in dit verslagjaar nog niet voltooid. Gezien de hoge kosten is besloten de vrijwilligersbijeenkomst met buffet af te schaffen en het uitreiken van de gebruikelijke kleine attentie met kerst aan te kleden.
- **Museumfolder**
Ook dit jaar is weer een Museum- en PHG-activiteitenfolder uit te geven waarin naast de beide musea ook de gedachtenisruimte en het Puttens Stoomgemaal zijn opgenomen. Tevens wordt de molen ‘t Hert in de folder opgenomen. De folder maakt voor de inwoners van Putten en de vele toeristen het Puttens Erfgoed zichtbaar. De folder vindt bij zowel de plaatselijke VVV, vakantiecentra, campings als musea flinke aftrek.
- **De houtwal op Rimpeler**
In de nieuwbouwwijk Rimpeler bevindt zich een karakteristieke, oude houtwal. De gemeenteraad heeft besloten deze op te offeren ten gunste van enkele woningen. De Stichting Natuur en Milieu Putten heeft hiertegen, mede namens ons genootschap, bezwaar aangetekend. Dit is afgewezen. De gemeente Putten heeft wel een vorm van compensatie vastgesteld.
- **Publicaties**
In het verslagjaar zijn namens het PHG geen bijzondere publicaties verschenen.
- **Schenkeningen**
Schenkeningen vinden in principe plaats aan het PHG. Dit leent de goederen en voorwerpen uit aan de betreffende musea. Daarnaast vinden schenkingen plaats van boeken en documentatie.
- **De Graver**
Deze verschijnt inmiddels in kleur. Lange en sterk vakinhoudelijke artikelen zullen meteen op de website worden gepubliceerd. Van de auteurs wordt een bevattelijke samenvatting voor De Graver gevraagd. Er komt een overeenkomst met Erfgoed Gelderland om de digitale inhoud van alle “Gravers” op de website van de Gelderse Bibliotheek zetten.
- **Website**
Er komt een andere host. Dat maakt ook SSL (slotje) mogelijk. Dit is nodig i.v.m. de privacywetgeving.
- **Donateursbijdrage**
Besloten is per 1 januari 2019 de minimum bijdrage van nieuwe(!) donateurs te verhogen naar € 17,50.
- **Relatiebeheer**
De administratie vrijwilligers en donateurs is in de loop van 2018 zo veel mogelijk ondergebracht is één database. Het bijhouden daarvan is een lopende activiteit.
- **Deelnemerspas**
Besloten is met ingang van 2019 over te gaan op een zogenaamde vlinderpas. Deze maakt deel uit van de begeleidende brief die bij het decembernummer van De Graver zal worden gevoegd.

- **Contact Politieke partijen**

Nadat in 2017 al contact was geweest met Wij Putten hebben wij in 2017/18 ook contact gehad met ChristenUnie, SGP en CDA. De overige politieke partijen hebben op ons verzoek niet gereageerd.

- **Beeldbank**

Het PHG beschikt over een groot hoeveelheid ansichtkaarten en andere afbeeldingen. Het voornemen was, deze op te nemen in een beeldbank. Het zoeken naar mogelijkheden is voorlopig gestaakt nadat de rechter in Leiden had vastgesteld dat over oude ansichtkaarten auteursrecht verschuldigd is. De consequenties van deze uitspraak zijn niet te overzien

- **Grafstenen Engweg**

T.a.v van stenen op graven heeft de gemeente het standpunt ingenomen dat deze verwijderd moeten worden zodra nabestaanden het onderhoud niet meer voor hun rekening willen nemen. De discussie in het PHG bestuur hierover leidt niet tot een eensgezinde mening. Een enkel bestuurslid is voor het handhaven van de stenen. Andere PHG bestuursleden kunnen leven met de gedachte dat de gemeente **de stenen** weghaalt uit operationeel, financieel oogpunt en **de graven** in tact laat. De gemeente heeft besloten de stenen te verwijderen en ze na fotograferen in de beeldbank op te nemen.

- **Het verhaal van Putten**

Dit is een door de gemeente Putten gefinancierde activiteit waaraan het PHG meewerkt. Uitvoering is in handen van Erfgoed Gelderland. Het programma omvat onder ander een herziening van de Canon van Putten, en het vastleggen van Oral History met betrekking tot de Tweede wereldoorlog en de periode van wederopbouw daarna.

- **Gelderland Grensland**

Aan deze activiteit van Erfgoed Gelderland bestond onze bijdrage in een fietstocht met o.a. aandacht voor de geschiedenis van de maatschappen en voor duurzaam beheer van flora en fauna onder de titel: “De grenzen van bos en heide”. Deze tocht vond in samenwerking met Schovenhorst en de boswachter van SBB Speulderbos plaats op 14 juli 2018.

- **PHG als informatiebron**

Ook in dit jaar zijn er verschillende verzoeken geweest tot het verstrekken van gegevens, informatie en fotobeelden over Puttense historische voorwerpen, gebouwen, families, etc.

VRIJWILLIGERS

In dit verslagjaar zijn vele vrijwilligers actief geweest. Hun aantal varieert in de loop van het jaar maar cirkelt in het gehele jaar rond de 135. (In november 134) Daarmee is het nagenoeg gelijk aan 2017, maar voor het vele werk in feite te weinig. Zij zijn werkzaam in de musea, werkgroepen, commissies en bezorgersgroep van “De Graver” of als bestuurslid in een of meer van de 3 besturen. De vrijwilliger valt onder de collectieve aansprakelijkheidsverzekering die de gemeente Putten voor alle vrijwilligers in Putten heeft afgesloten. Dankzij de inzet van deze vrijwilligers heeft het PHG ook dit jaar haar doelen kunnen realiseren.

Vrijwilligers die een langdurige of eenmalige buitengewoon belangrijke prestatie hebben geleverd ten dienste van het PHG kunnen door het bestuur tot lid van verdienste worden benoemd. Mede n.a.v. het jubileum van Museumboerderij “Mariahoeve” werden de volgende vrijwilligers van Museumboerderij “Mariahoeve” tijdens de najaarsvergadering benoemd tot lid van verdienste de dames H. Berns en G. Kerkhoff en de heren S. Berns, B.v.d. Hoorn, H.v.d. Horn, P.de Jong, J. Hazeu, P. Kerkhoff, L. Kool, H. Teunissen en G. Veldhuis.

De stijgende gemiddelde leeftijd van de vrijwilligers blijft zorgen baren. Daar zit immers een limiet aan. Het afgelopen jaar kregen wij dan ook het bericht van overlijden van enkele vrijwilligers. In het vorige verslag vermeldden wij reeds de heer: B. Groeneveld. Dit jaar ontvingen wij overlijdensbericht van J. Bunnik en R. Weidema en A. Ruitenbeek. Wij zullen deze medewerkers missen, te meer daar het aantal nieuwe vrijwilligers niet overweldigend is.

Naast deze directe verliezen vermelden wij ook dat verschillende vrijwilligers in hun naaste familie te maken kregen met verliezen door sterfgevallen. Ook hierin zien wij de stijgende leeftijd weerspiegeld.

DEELNEMERS EN DEELNEMERSADMINISTRATIE

Het verslagjaar begon met 791 deelnemers en eindigde met 771. Oorzaken zijn verhuizing en overlijden, maar ook moesten wij afscheid nemen van een aantal wanbetalers die ook op herhaalde verzoeken niet hebben gereageerd.

FINANCIEN

De financiële gegevens van het PHG zijn te vinden in het financiële jaarverslag dat de penningmeester in het septemnummer (2018 nr. 3) van “De Graver” heeft laten opnemen. Het financiële jaar loopt van januari tot en met december. U vindt dus de resultaten per 31 december 2017.

De jaarrekening wordt in concept door de penningmeester opgesteld en daarna ingevolge artikel 11 lid 4 van de statuten ter controle aan de accountant voorgelegd. Het PHG maakt gebruik van Accountantsbureau Mees en Ten Hoopen. De accountant heeft vervolgens het definitieve jaarrapport met deskundige-verklaring opgesteld. In een bestuursvergadering van het PHG is het rapport vastgesteld en voorzien van de vereiste ondertekende bestuursverklaring.

De inkomsten van het PHG in het verslagjaar bestaan voor ongeveer de helft uit deelnemersbijdragen.. De inkomsten werden voor 2/3 worden besteed aan de PHG-doelstellingen (“De Graver”, deelnemersbijeenkomsten, manifestaties).

DEELNEMERSVERGADERINGEN

Tijdens de najaarsbijeenkomst op 23 november 2017 sprak de heer L. Postma (in het Lutherjaar) over Luthers leven en invloed, waar mogelijk toegespitst op de NW-Veluwe.

De voorjaarsvergadering stond in het teken van de bijen. De Vereniging Bijenteelt Putten bestond 100 jaar. Dit was aanleiding om de speciale expositie van het Historisch Museum “De Tien Malen” aan de bijen te wijden. Tijdens de voorjaarsvergadering vertelde dhr. R. Nijman derhalve over het leven van de bijen, hun rol in de flora en de rol van de imkers.

WERKGROEPEN EN COMMISSIES

Binnen de PHG-doelstellingen waren in het verslagjaar de volgende doelwerkgroepen en commissies actief: Archeologie, Genealogie, Roerende Monumenten, Dialect en Folklore. Verder heeft het PG de volgende ondersteunende werkgroepen en commissies: Registratie, Documentatie en Digitalisatie van de museumgoederen, Redactie en bezorging van “De Graver, PHG-markten. Aangezien het PHG met ingang van 2018 geen markten meer organiseert, houdt deze werkgroep zich nu bezig met de boekenmarkt in de voormalige school Klein Schovenhorst.

Daarnaast heeft het PHG een afgevaardigde in het bestuur van het Puttens Stoomgemaal, de Monumentencommissie van de gemeente Putten, de organisatie van de Ossenmarkt en die van de Cultuurdag in Putten.

De contactpersonen van de werkgroepen en commissies staan steeds in het kwartaalblad “De Graver” vermeld. De werkgroepen met taakomschrijving zijn ook steeds te vinden op de website van het PHG. De marktcommissie beschikt over een eigen website. Op deze wijze wordt aan de deelnemers van het PHG maar ook aan andere belangstellenden inzicht gegeven in de werkzaamheden van iedere werkgroep of commissie.

De hierna volgende informatie over de activiteiten van de diverse werkgroepen is uiteraard door die groepen verstrekt.

De activiteit van de werkgroepen hangt mede af van het aanbod van materialen en informatie. Zodoende zijn zij niet allemaal even actief geweest en ontbreken sommige werkgroepen in dit verslag.

Werkgroep roerende monumenten

Deze werkgroep bestaat uit een aantal vaste leden en wat mensen die altijd helpen met de voorbereiding en uitvoering van evenementen zoals het oogstfeest de Ossenmarkt, en tegenwoordig het knolletjesfeest. Ook de kraam op de PHG-zomermarkten (die onder andere organisatie nog steeds bestaan) wordt vaak verzorgd door deze groep getrouwe medewerkers. De PR die dat oplevert voor het PHG, “De Tien Malen” en de “Mariahoeve” vinden we nog steeds belangrijk.

Werkgroep dialect en folklore

De werkgroep Dialect en Folklore bestaat uit: Jan van Beek, Johannes van Hell, Geurt Mulderij en Peter Rozendaal. De belangrijkste, om niet te zeggen enige activiteit is het verzorgen op de eerste zaterdag van de maand van een half uurtje (11.00 uur-11.30 uur) Putter Praot op Radio Veluwe FM.

Werkgroep Registratie Documentatie en Digitalisering (RDD)

In de samenstelling van de werkgroep is niets veranderd: Herman Wijnberg, Piet Baremans en Maria Smit-Toledo.

Wij zijn dit jaar weer volop bezig geweest met het registreren, digitaliseren en fotograferen van de voorwerpen en kleding

Dit jaar zijn er weer veel voorwerpen en kleding aangeboden.

Onlangs hebben Piet Baremans en Herman Wijnberg een cursus Registratie met een positief resultaat afgerond.

Iedere woensdag zijn we in de “Tien Malen” aan het werk.

Totaal van de objecten die in de loop der jaren zijn geregistreerd:

Archeologie	238 stuks
Kleding	514 stuks
Kunst	81 stuks
Roerende goederen	1225 stuks
Bruikleen	82 stuks

Acceptatie en Onderhoud Roerende Monumenten

De Acceptatiecommissie bestaande uit Anja Zevenhuijzen (kleding), Piet Bot en Piet Zevenhuijzen beoordeelt of aangeboden voorwerpen als “Roerend Monument” voor het PHG van belang zijn.

Op grond van het meerjarenbeleids- collectieplan van het museum “De Tien Malen” worden de voorwerpen ingedeeld in de categorieën: Roerende Monumenten, Archeologie, Kleding en Kunst.

Naast ontvangst, beoordelen en beschrijven houdt de Acceptatiecommissie zich bezig met het conserveren van de ontvangen objecten en het onderhoud van de aanwezige museumobjecten. De objecten worden, voor zover nodig, behandeld tegen houtworm en roestvorming.

In de laatste maanden van dit verslagjaar werden de in het depot aanwezige schilderijen, ingelijste fotoportretten, borduurwerken en ingelijste tekeningen overgebracht naar een tijdelijke opslag in het pand aan de Achterstraat. De verplaatsing is nodig om enerzijds de ingelijste stukken onder betere klimatologische omstandigheden te bewaren. Anderzijds komt daardoor in het depot meer ruimte vrij om de overige aanwezige objecten ordelijker op te bergen.

In De Gravers van het afgelopen verslagjaar staat vermeld welke voorwerpen tijdens het verslagjaar zijn ontvangen.

Werkgroep Onroerende goederen

De werkgroep heeft een afgevaardigde van het PHG in de gemeentelijke monumentencommissie. Deze adviseert de gemeente in voorkomende gevallen over grotere en kleinere verbouwingen of aanpassingen aan monumenten.

Documentatie

De documentatieverzameling van Gemeente/PHG bestaat uit boeken, tijdschriften en informatiedossiers over allerlei onderwerpen betreffende Putten. Hieronder vallen onder meer uitgaven over de oorlog en de razzia, de tijdschriften van de oudheidkundige verenigingen van de buurgemeenten, jaarboekjes en gidsjes van kerkgenootschappen, toeristische gidsen, jubileumuitgaven van sportverenigingen en muziekgezelschappen zoals koren en fanfares, genealogische werken en tijdschriften zoals van de Vereniging Veluwe Geslachten, en nog veel meer. Ook zijn er dossiers gevormd van bijzondere gebouwen en boerderijen in Putten. Naast de vooral op Putten gerichte verzameling worden ook boeken over de buurgemeenten, de Veluwe en Gelderland verzameld.

De collectie die uit de gemeentelijke collectie en die van het PHG is samengesteld, wordt nog voortdurend uitgebreid. De collectie was tot de aanvang van de verbouwing gehuisvest in de kelder van het gemeentehuis bij het gemeentearchief. In verband met de verbouwing van het gemeentehuis is de collectie tijdelijk ondergebracht, samen met de Werkgroep Genealogie en Archief, in de Achterstraat op nr. 35. Daar is de collectie op maandagmiddagen op afspraak toegankelijk voor publiek. De collectie wordt o.a. gebruikt voor het doen van onderzoek in het kader van "Het Verhaal Van Putten". Ook vinden op die locatie vergaderingen plaats die in het kader van "Het Verhaal Van Putten" worden gehouden met de projectbegeleiding van Erfgoed Gelderland.

Omdat in de openbare bibliotheek de Putten-collectie verdwijnt als gevolg van het regionaal bibliotheekbeleid zal deze collectie met de informatiemappen aan de documentatie-verzameling van Gemeente/PHG worden toegevoegd.

Toegang tot de collectie op maandagmiddagen van 13.30 uur-16.30 uur na afspraak met de collectiebeheerder, dhr. G. Hollanders, tel. 0341-701373.

Werkgroep Genealogie

In 2018 hebben leden van de werkgroep zich bezig gehouden met de ontsluiting van verschillende archiefbronnen door samenvattingen of transcripties te maken. Van het archief van de Puttense notarissen Van Osselen en Van den Oudendijk Pietersen zijn samenvattingen van de akten gemaakt. Deze aanvullingen zijn verwerkt in het bestand van inwoners van Putten. Andere leden hebben gewerkt aan transcripties van de Protocolen van Bezwaar uit de 18de eeuw en van de Gerichtssignaten betreffende Putten. Hierdoor wordt meer inzicht verkregen in de familieverbanden van inwoners van Putten in de 17de en 18de eeuw. Ook is gewerkt aan het opsporen van boerderij- en perceelsnamen en hun exacte kadastrale locatie. Over de resultaten van deze activiteiten is met enige regelmaat gepubliceerd in "De Graver".

Werkgroep Archeologie

Dit jaar is begonnen met een grootscheeps onderzoek op de bouwlocatie Rimpeler. Dit onderzoek wordt in 2019 voortgezet. Aan het onderzoek doen ook vrijwilligers mee uit Harderwijk en Ermelo. De deelname van de PHG-werkgroep is in de praktijk beperkt. Ook hier wreekt zich de leeftijd.

Redactiecommissie en bezorging van “De Graver”.

Zoals elk jaar is ook in 2018 de redactie vier maal bijeen geweest. In begin van het jaar bestond de redactie uit: *Hans Hoeksma, Gérard Hollanders, Arie van Peet en Wil de Rijk*. Via **Dropbox** kunnen de redactieleden op elk gewenst moment de stukken inkijken en becommentariëren die per e-mail zijn aangeleverd.

Wanneer “De Graver” is gedrukt, worden de 800 exemplaren in de enveloppen gestopt door acht vrijwilligers die hier één keer in de drie maanden ongeveer anderhalf uur aan besteden. Het inpakken gebeurt in een zaaltje van de RK-kerk in Putten. Rond de 230 exemplaren worden per post bezorgd en de overige 570 exemplaren worden door 19 vrijwilligers bij de afzonderlijke leden bezorgd.

Voor buitenlandse abonnees (donateurs) is “De Graver” inmiddels beschikbaar via Dropbox.

Werkgroep PHG- zomermarkten

Wegens afnemende belangstelling van handelaren en toenemende kosten was organisatie van de zomermarkten niet meer rendabel. Ook was in de 1^e helft van 2017 in overleg met de gemeente Putten afgesproken dat we de voorraad 2de handsboeken in de kelder van het gemeentehuis elders zouden onderbrengen. Van de gemeente kregen wij in september 2017 de beschikking over 2 lokalen en een groot magazijn in de voormalige school Klein Schovenhorst (locatie Bilderdijkstraat tegenover de Aldi) waar we onze boeken konden opslaan maar ook konden verkopen.

In december 2017 kon onze burgemeester de verkoopruimte in de school openen.

In 2018 gingen we aanvankelijk eenmaal in de maand maar al spoedig tweemaal in de maand open en wel op de 2^e en laatste zaterdag.

Er kwamen veel boeken binnen en er werd veel verkocht. Verwachte jaaropbrengst een kleine € 10.000,- Deze komt voor 80% ten goede aan “De Tien Malen” en voor 20% aan de “Mariahoeve”.

TOT SLOT

Allen die op welke wijze dan ook in het verslagjaar hun vrije tijd of financiële bijdrage gaven aan de activiteiten van het Puttens Historisch Genootschap, het Historisch Museum “De Tien Malen” of aan Museumboerderij “Mariahoeve”, hartelijk dank.